

Rekenkamercommissie Ommen

Jaarverslag 2018

&

Jaarplan 2019

Rekenkamercommissie Ommen 28 maart 2019

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Werkzaamheden van de Rekenkamercommissie in 2018.....	4
2.1 Onderzoek naar Handhaving	
2.2 Onderzoek naar Verbonden Partijen	
2.3 Onderzoek naar overeenkomsten tussen de 5 onderzochte thema's in 2013 tot en met 2017	
3. Overzicht kosten 2018.....	7
4. Jaarplan en begroting 2019	8

REKENKAMERCOMMISSIE OMMEN JAARVERSLAG 2018

1. Inleiding

De Rekenkamercommissie Ommen ondersteunt de gemeenteraad in haar kaderstellende en controlerende taken. Volgens artikel 182 Gemeentewet onderzoekt de Rekenkamercommissie de doelmatigheid, doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

In de praktijk doet de Rekenkamercommissie onderzoek naar (een van) deze 3 thema's aan de hand van de volgende vragen:

1. Heeft het gemeentebestuur (college en raad) bereikt wat ze wilde bereiken?
2. Heeft het gemeentebestuur gedaan wat het zou doen?
3. Heeft dit gekost wat het mocht kosten en zijn daarbij de (vastgelegde) regels en afspraken nageleefd?

De Rekenkamercommissie kan dus kijken naar

- de manier waarop het beleid is voorbereid en geformuleerd,
- de manier waarop het is uitgevoerd,
- de aansluiting tussen beleid en uitvoering (is de uitvoering in lijn met wat het bestuur zich had voorgenomen, zijn de ambities wel realistisch gelet op de 'spankracht' van de uitvoering)
- en het lerend vermogen van het bestuur (evalueert het bestuur, trekt het bestuur lessen en neemt het op basis daarvan adequate maatregelen).

De gemeenteraad van Ommen heeft een onafhankelijke Rekenkamercommissie, die bestaat uit externe, niet uit de raad gekozen leden. Een onafhankelijke Rekenkamercommissie is een belangrijk instrument voor de raad om zich een oordeel te vormen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Goede controle en toezicht van de gemeenteraad op het bestuur en de beleidsuitvoering door burgemeester en wethouders is een essentieel onderdeel van het democratisch functioneren van een gemeente. Met de uit de onderzoeken getrokken conclusies en hierop gebaseerde aanbevelingen voor verbeteringen, heeft de gemeenteraad een instrument – naast andere – om zijn controlerende taak tegenover het college van burgemeester en wethouders adequaat uit te oefenen.

De onafhankelijkheid van de Rekenkamercommissie geeft dat zij zelfstandig haar onderzoeksagenda, werkwijze, vormgeving en presentatie van haar bevindingen bepaalt. Voor de leden van de Rekenkamercommissie betekent die onafhankelijkheid en de positionering van de Rekenkamercommissie ten opzichte van de raad dat een goed bestuurlijk gevoel en inlevingsvermogen in de positie van de raad en het college van burgemeester en wethouders vereist is. Op die manier kan elk bestuursorgaan zijn eigen specifieke rol in het openbaar bestuur adequaat vervullen.

De leden van de rekenkamercommissie zijn:

Frans Willeme (voorzitter), Kees Boekel en André de Boer

De Rekenkamercommissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris, mevrouw Bregien Goosselink.

2. Werkzaamheden van de Rekenkamercommissie in 2018

2.1 Onderzoek Handhaving

In 2017 heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar Handhaving. Het ging de Rekenkamercommissie daarbij om twee inzichten: welke handhavingstaken heeft de gemeente en hoe worden de handhavingstaken in de praktijk binnen de gemeente uitgevoerd.

Het rapport is op 11 januari 2018 aangeboden aan de raadscommissie en op 25 januari 2018 besproken in de gemeenteraad en goed ontvangen door de raadscommissie en de gemeenteraad en alle aanbevelingen zijn overgenomen.

2.2 Onderzoek naar Verbonden Partijen

In haar jaarplan 2016 heeft de Rekenkamercommissie aangegeven dat er in 2018 en 2019 onderzoek gedaan zou kunnen worden naar de transitie in het sociale domein omdat er veel ontwikkelingen op dat terrein zijn. Een onderzoek naar dit thema zou de raad verder inzicht kunnen geven in hoe sturing en invloed te houden op het sociale domein. Afgesproken is dat in de 2^e helft van 2017 bekeken en in het presidium besproken wordt, of het onderwerp geschikt is voor definitieve uitwerking in 2018 en 2019.

In de 2^e helft van 2017 heeft de Rekenkamercommissie bekeken of het onderzoek naar het sociale domein inderdaad geschikt zou zijn voor uitvoering in 2018. Zij kwam toen tot de conclusie dat het beter is om dat thema op een later moment uit te voeren in verband met de verkiezingen in maart 2018 en de nieuw te vormen raad en college.

Overleg met het presidium

De Rekenkamercommissie heeft deze andere kijk op het onderzoeksthema 2018 in de vergadering van het presidium van 23 november 2017 besproken en daarbij ook een ander thema voor 2018 aangedragen, namelijk een onderzoek naar Verbonden Partijen. Het presidium stond hier positief tegenover en gaf aan dat het onderzoek naar Verbonden Partijen kan bijdragen aan een verdere professionalisering van dit thema.

Waar gaat het om bij het onderzoek naar Verbonden Partijen

Bij het onderzoek naar Verbonden Partijen wordt de focus gelegd op de sturing en controle door de raad. Weten de raadsleden bijvoorbeeld of er kaders gesteld zijn, hoe de kaders eruit zien, in welk document ze te vinden zijn, hoe ze daarop kunnen sturen en wat de risico's zijn?

In het onderzoek 2018 van de Rekenkamercommissie Ommen is de centrale vraag: 'Hoe is de sturing ten aanzien van Verbonden Partijen binnen de gemeente Ommen vormgegeven en welke controle heeft de raad en gebruikt de raad daarbij?'

De Rekenkamercommissie had in 2018 € 9.500,- meer te besteden dan in 2017, omdat de gemeenteraad op 22 februari 2018 besloten heeft het budget te verhogen voor rekenkameronderzoek. De aanleiding hiervoor was het feit dat onderzoeksbureaus in 2016 en 2017 soms geen offerte wilden uitbrengen omdat het onderzoeksbudget, zoals zij aangaven, te krap was om gedegen onderzoek te kunnen doen. De bureaus die wel een offerte uitbrachten konden wel een goed onderzoek leveren, maar een verdiepingsslag zoals de Rekenkamercommissie graag wilde doen, kon op onderdelen niet uitgevoerd worden vanwege de beperkingen in het budget. Na gesprekken tussen de voorzitter van de Rekenkamercommissie en de gemeenteraad heeft de gemeenteraad besloten het budget te verhogen, zodat een goede voortzetting van het onderzoekswerk verzekerd is.

Voor het onderzoek 2018 betekende de verhoging van het budget en na overleg met de gemeenteraad, dat er een verdiepingsslag naar 3 Verbonden Partijen in plaats van 2 Verbonden Partijen is gedaan, dat er bij de drie casussen een gesprek met de Verbonden Partijen plaatsvonden, zijn er extra contactmomenten tussen het bureau en de Rekenkamercommissie geweest en is een checklist gemaakt voor raadsleden waarmee eventueel nieuwe Verbonden Partijen kunnen worden beoordeeld. Met deze checklist kan een risico-analyse opgesteld worden door de gemeente Ommen.

In het onderzoeksrapport wordt een overzicht gegeven van wettelijke voorschriften voor informatieverstrekking over Verbonden Partijen, gemeentelijke regels voor informatieverstrekking over Verbonden Partijen en de kwaliteit van de gemeentelijke informatie over Verbonden Partijen in begroting en jaarrekening.

De verdiepingsslag heeft plaatsgevonden op:
GGD IJsselland
Regionaal serviceteam Jeugd IJsselland
Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek

De conclusies uit het onderzoek zijn:

1. De gemeenteraad ervaart afstand tot verbonden partijen, dit is gelijk aan het landelijke beeld;
2. De gemeenteraad is beperkt actief als het gaat om doelrealisatie en stuurt relatief veel op de uitvoering;
3. De gemeenteraad benut de zienswijze procedure bij verbonden partijen niet voldoende.
4. De gemeenteraad heeft geen algemeen beleid over verbonden partijen vastgelegd;
5. De voorschriften van het BBV en de Wgr worden voor een groot deel nageleefd;
6. In de begrotingsprogramma's ontbreekt soms uitleg hoe de verbonden partij bijdraagt aan gemeentelijk beleid.

De aanbevelingen zijn:

1. Gebruik als raad de wettelijke mogelijkheden om te controleren en te sturen;
2. Vraag het college opdracht de informatie over verbonden partijen aan de wet te laten voldoen;
3. Vraag het college oplegnotities te maken;
4. Vraag het college een Notitie verbonden partijen voor te bereiden.

Procesoverzicht m.b.t. het onderzoek naar Verbonden Partijen.

9 mei 2018: gesprek met het presidium over stand van zaken van het onderzoek naar Verbonden Partijen en keuze maken voor drie Verbonden Partijen die nader onderzocht worden voor de verdiepingsslag;

4 juni 2018: startbijeenkomst met ambtelijke organisatie

20 september 2018: presentatie eerste resultaten in de raad om daarover gesprek aan te gaan of de raad zich herkent in de eerste resultaten;

11 oktober 2018: gesprek met de burgemeester omdat de burgemeester niet bij de presentatie van de raad aanwezig kon zijn;

15 oktober 2018: het rapport is verstuurd voor ambtelijke verificatie;

19 november 2018: het rapport is verstuurd voor de bestuurlijke reactie;

22 november 2018: bespreking met het presidium over onderwerp 2019, evaluatie rkc en herbenoeming;

11 januari 2019: de bestuurlijke reactie is ontvangen;

7 februari 2019: presentatie van het rapport in de raadscommissie;

28 februari 2019: behandeling van het rapport door de gemeenteraad.

2.3 Onderzoek naar de overeenkomsten tussen de thema's 2013 t/m 2017

In 2018 heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de overeenkomsten tussen de thema's 2013 t/m 2017: verkeersveiligheid rondom scholen, burgerparticipatie, inkoop- en aanbestedingsbeleid, woonbeleid en handhaving. De reden om de 5 thema's naast elkaar te leggen is dat het de rekenkamercommissie op is gevallen, na een aantal onderzoeken te hebben gedaan, dat er op meerdere punten dezelfde conclusies en aanbevelingen worden getrokken los van het gekozen onderzoeksthema.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat het beleid goed voldoet aan de formele/juridische eisen. Verder worden de gemeenteraad en de inwoners over het algemeen vanaf het begin goed betrokken bij de vraagstelling/bij beleidsvoorbereiding en beleidsbepaling. De raad is daar tevreden over.

Verbeteringen zijn mogelijk in het continue proces. Dat wil zeggen dat vanaf de start van een beleidsproces tot en met de outcome elke stap goed op elkaar moet worden afgestemd en gemonitord. Aanbevelingen zijn daarom: wees helder in wat je wilt bereiken en hoe je dat wilt bereiken. Zorg voor indicatoren bij de doelstellingen of geef doelstellingen een specifieke financiële vertaling. De raad kan dan beter sturen op hoofdlijnen omdat duidelijk is hoe de doelen van de verschillende beleidsterreinen zich tot elkaar verhouden en ook wat (bij)sturing op het ene beleidsterrein voor invloed heeft op het andere beleidsterrein.

De onderzoeksrapporten zijn te vinden op de website van de Rekenkamercommissie Ommen: [Stukken rekenkamercommissie Ommen](#)

3. Overzicht kosten 2018 Rekenkamercommissie Ommen

Secr. Rekenkamer 2018	€ 11.731,37
-----------------------	-------------

4343591 Ov.uitgaven

Onderzoek Rekenkameronderzoekers Friesland	€ 16.175,60
Contributie NVRR	€ 255,00
Overig	€ 24,99

4343750 Presentiegelden

Presentiegelden voorzitter en leden	€ 6.200,00
-------------------------------------	------------

4343751 Reis- en verblijfkosten

Reiskosten voorzitter, leden, secr	€ 1.732,34
------------------------------------	------------

Totaal uitgegeven	€ 36.118,70
Beschikbare budget	€ 33.902,00
Tekort 2018	€ 2.216,70

Toelichting op het tekort over 2018:

Het tekort over 2018 is veroorzaakt doordat een aantal extra bijeenkomsten hebben plaatsgevonden. Die extra bijeenkomsten waren nodig omdat in dat jaar een aantal zaken uitgekristalliseerd moesten worden en dat zal in 2019 niet meer nodig zijn.

4. Jaarplan 2019

Onderzoeksthema 2019

De Rekenkamercommissie heeft op 22 november 2018 met het presidium gesproken over het voorgenomen onderzoeksthema 2019, te weten een onderzoek naar het Sociale Domein. Het presidium heeft aangegeven dat een onderzoek naar het Sociale Domein een wenselijk onderzoeksthema is omdat er veel ontwikkelingen op dat gebied zijn en het onderzoek bijdraagt aan de verdere professionalisering van de gemeenteraad op dit onderwerp.

De Rekenkamercommissie heeft vervolgens besloten een onderzoek te doen naar het Sociale Domein, waarbij het accent in 2019 ligt op de informatievoorziening voor de raad: Welke informatie krijgt de gemeenteraad op het gebied van jeugdhulp, werk en zorg en is die informatie voldoende om te kunnen sturen op de realisatie van de doelen die zijn gesteld op het gebied van jeugdhulp, werk en zorg. In 2020 zou dan, na overleg met het presidium, een verdiepingsslag kunnen plaats vinden op een van de gebieden in het Sociale Domein.

BEGROTING 2019

Onderstaand treft u aan de begroting 2019

Beschikbare budget	€ 33.902,00	
Secretaris Rekenkamercommissie		€ 11.732,00
Reis- en verblijfkosten Rekenkamercommissie		€ 1.800,00
Presentiegelden Rekenkamercommissie		€ 5.000,00
Onderzoek		€ 15.000,00
Contributie NVRR		€ 255,00
Onvoorzien		€ 115,-
Totaal		€ 33.902,00